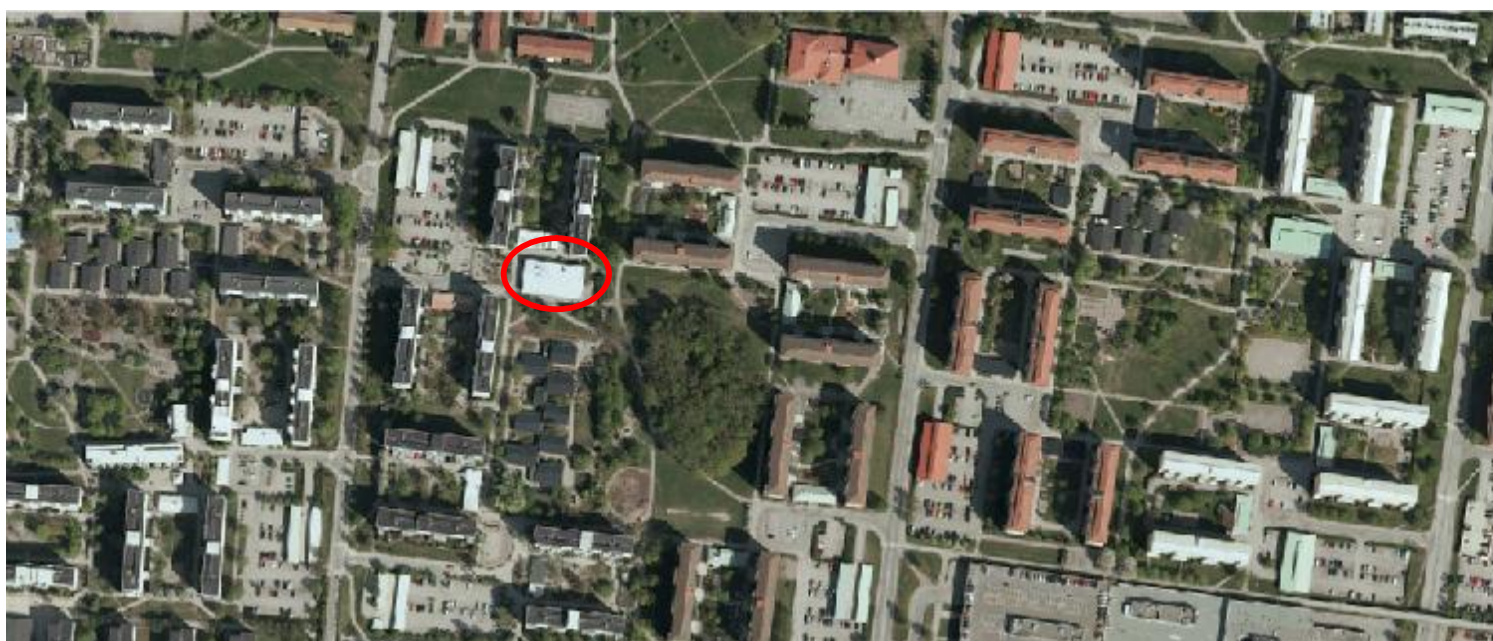

2014-06-27

Samrådshandling

FÖRSLAG TILL DETALJPLAN FÖR FRIGG 2, NORSBORG, BOTKYRKA KOMMUN

PLAN- OCH GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN
DIARIENUMMER: SBF/2012:420

BOTKYRKA KOMMUN
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Stadsbyggnadsenheten

Samrådshandling
rev. 2014-06-27
SBN: 2014-08-26

2 [31]

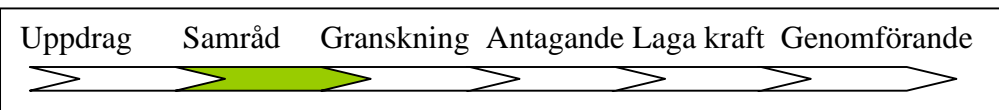
Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
INLEDNING.....	7
Handlingar	7
Övriga handlingar som tagits fram under planarbetet.....	7
Planens syfte.....	7
Bakgrund	7
Planens läge och areal	7
Markägoförhållanden.....	9
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN.....	9
Översiktliga planer.....	9
Detaljplaner	9
Fastighetsplaner	10
Kommunala beslut.....	10
Behovsbedömning/Miljöbedömning.....	11
Sammanfattning av behovsbedömningen maj 2014.....	11
Ett hållbart Botkyrka.....	12
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	13
Rättigheter	13
Geotekniska förhållanden	13
Radon	13
Markföroreningar	13
Risk för skred och eller höga vattenstånd	13
Fornlämningar.....	13
Störningar.....	14
Bebyggelseområden.....	14
Bostäder	14
Övrig bebyggelse.....	15
Arbetsplatser.....	15
Kommersiell service.....	15
Offentlig service	15
Tillgänglighet.....	15
Natur	15
Mark och vegetation.....	15
Lek och rekreation	16
Naturmiljö	16
Teknisk försörjning.....	16

Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik.....	16
Kollektivtrafik.....	16
Bil- och cykelparkering, varumottagning, utfarter	17
Vatten, avlopp och dagvatten.....	17
Värme.....	17
El	18
Avfall.....	18
FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER.....	18
Markägoförhållanden.....	18
Fastighetsbildning	18
Rättigheter	18
Geotekniska förhållanden	18
Radon	19
Markföroreningar	19
Störningar.....	19
Bebyggelseområden.....	19
Bostäder	19
Invändig utformning	22
Arbetsplatser.....	24
Service.....	24
Tillgänglighet.....	24
Säkerhet.....	24
Solstudier	24
Natur	267
Mark och vegetation.....	277
Lek och rekreation	277
Naturmiljö	277
Teknisk försörjning.....	288
Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik.....	288
Kollektivtrafik.....	288
Bil- och cykelparkering, varumottagning, utfarter	289
Vatten, avlopp och dagvatten.....	299
Värme.....	299
El	30
Avfall.....	30
ADMINISTRATIVA FRÅGOR	30
Preliminär tidplan.....	30
Laga kraft	30
Genomförandetid	30
Huvudmannaskap	31
Avtal.....	31

Detaljarbetet för kv. Frigg 2 genomförs med normalt planförfarande. Arbetet med att ta fram en detaljplan regleras i plan- och bygglagen, PBL och kan delas in i olika skeden.

Detaljplanen ska ge en samlad bild av markanvändningen och hur miljön är tänkt att förändras och bevaras. Under samrådsskedet tas ett förslag till detaljplan fram och berörda ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Därefter sker en bearbetning av planförslaget som sedan ställs ut för granskning av allmänheten, detta sker under utställningsskedet. I antagandeskedet godkänns detaljplanen av samhällsbyggnadsnämnden innan den antas av kommunfullmäktige. Efter antagande vinner detaljplanen laga kraft, under förutsättning att den inte överklagas.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Marina Pavlova, projektledare, planarkitekt	Stadsbyggnadsenheten
Sigvard Andersson, mark- och exploatering	Stadsbyggnadsenheten
Serop Bidros, trafikplanerare	Gata- och parkenheten
Hanna Lindh, landskapsarkitekt	Gata- och parkenheten
Anders Forsberg, miljöutredare	Miljöenheten
Natalia Kotik, va-ingenjör	VA-enheten
Katarina Balog, bygglovhandläggare	Stadsbyggnadsenheten

E-post: marina.pavlova@botkyrka.se

Plan- och bygglagen 1987:10 ersattes i maj 2011 av Plan- och bygglagen 2010:900. Arbetet med föreliggande detaljplan inleddes efter maj 2011 och planen har därför utformats och handlagts med stöd av den nya lagen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beviljade (2012-06-04 §126) positivt planbesked för fastigheten Frigg 2 för att möjliggöra ett äldreboende eventuellt i kombination med studentbostäder. Samtidigt gav Kommunstyrelsen samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ändra detaljplanen. Detta med anledning att det råder brist på äldreboenden och ett alternativt boende för unga i Botkyrka kommun. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar (2013-06-03 §143) åt samhällsbyggnadsförvaltningen att upprätta förslag till detaljplan för Frigg 2 (54-55).

Detaljplaneområdet ligger i bostadsområdet Norsborg i kommunens norra delar. Gällande detaljplan är från 1971 där genomförandetiden har gått ut. Marken inom fastigheten Frigg 2 ägs av Stockholms stad och är upplåten med tomträtt till Startskottet 40513 AB och Södertörns Fastigheter AB.

Förslaget skapar möjlighet att uppföra en byggnad för äldre. Fastigheten har tidigare varit bebyggd med en servicebyggnad som brann ner och kvar finns bara den gjutna grunden. Fastigheten ligger insprängd mellan stora ortogonalt liggande huskroppar om 8 våningar, bortsett från ett dagis, delvis inne i parkområdet. Fastigheten föreslås utöka något österut och söderut mot parkområdet. Ett äldreboende föreslås uppföras i 6 våningar med indragen översta våning. Byggnaden är tänkt att uppföras i en massivträstomme och bekläs med lodräta bemålade element som spänner mellan bjälklagen och förtolkar den existerande bebyggelsen. De stora fönsterpartierna och balkongerna tillför kvalitéer till rummen invändigt, samtidigt som de förmedlar en öppenhet och en visuell kontakt mellan hus och park. Öppenheten bjuder både de boende och de förbipasserande på liv och rörelse.

Bottenvåningen består av restaurang, dagcenter och andra faciliteter för både boende, personal och gäster. Lokaler placerar sig utmed en långsgående loggia som går utmed husets södra fasad. En huvudentré är lagd i den västra änden av huset, mot parkeringen. De övriga våningarna innehåller äldreboende med tillhörande faciliteter. Äldreboendet avslutas på övre plan med en sydvänd vinterträdgård samt en utomhusterrass som ser ut över ekbacken. Taket föreslås vara sedumtak.

Detaljplanen bedöms sammantaget inte ge upphov till betydande miljöpåverkan.

INLEDNING

Handlingar

- Plankarta med grundkarta och bestämmelser
- Denna plan- och genomförandebeskrivning
- Illustrationsplan

Övriga handlingar som tagits fram under planarbetet

- Behovsbedömning
- Fastighetsförteckning

Planens syfte

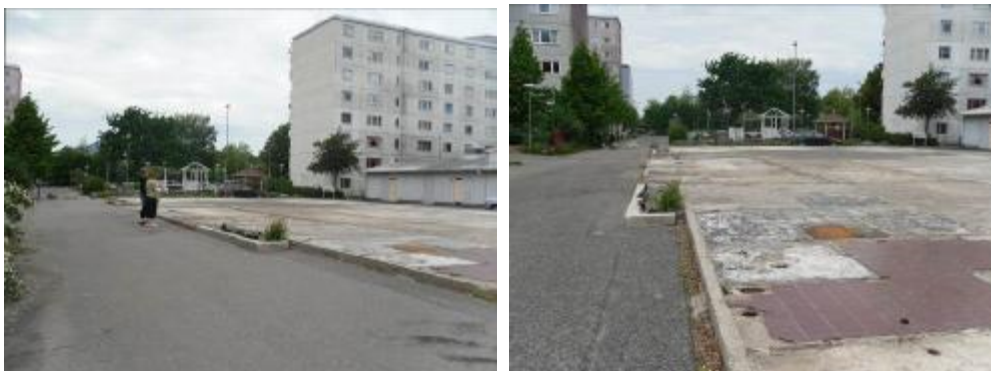
Detaljplanen syftar till att på fastigheten Frigg 2 möjliggöra uppförande av ett äldreboende med lokaler knutna till service och vård i bottenvåningen.

Bakgrund

Inom fastigheten har tidigare funnits en servicebyggnad som brann ner och kvar finns bara den gjutna grunden. Kommunstyrelsen beviljade (2012-06-04 §126) positivt planbesked för fastigheten Frigg 2 för att möjliggöra ett äldreboende eventuellt i kombination med studentbostäder. Samtidigt gav Kommunstyrelsen samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ändra detaljplanen. Detta med anledning att det råder brist på äldreboenden och ett alternativt boende för unga i Botkyrka kommun. Samhällsbyggnadsnämnden uppdrar (2013-06-03 §143) åt samhällsbyggnadsförvaltningen att upprätta förslag till detaljplan för Frigg 2 (54-55).

Planens läge och areal

Planområdet är beläget i Norsborg, på gränsen till Hallunda i Botkyrka kommuns norra delar. Det är ca 700 meter avstånd till Hallunda centrum och tunnelbanestation. Söder om planområdet ligger en förskola och öster om ett grönområde. Norr om planområdet finns bebyggelse i form av höghus i åtta våningar. Väster om planområdet finns en lekplats samt en parkeringsyta.

Vy från sydöst. I bakgrunden förutom det åttavåningshuset syns lekplats och bakom lekplatsen en parkering.

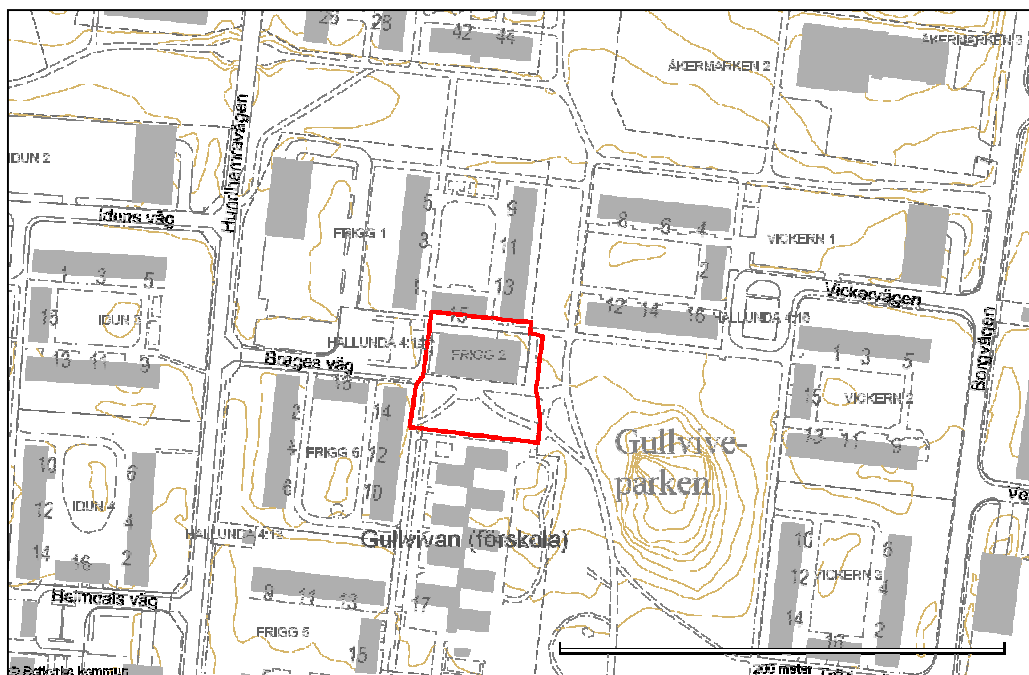

Vy från norr. I bakgrunden syns förskolan.

Vy från väster, från lekplatsen. Bakom den gråplattan syns delar av det lilla grönområdet.

Bilden visar planområdets avgränsning.

Planområdet omfattar fastigheten Frigg 2, delar av fastigheterna Frigg 1 och Hallunda 4:34. Del av parkmark söder om Frigg 2 ingår även i planområdet. Planområdet totalt omfattar ca 2826 m², varav kvartersmarken är ca 1600 m².

Markägoförhållanden

Fastigheten Frigg 2 ägs av Stockholms stad och är upplåten med tomträtt till Startskottet 40513 AB. En del av marken norr om fastigheten Frigg 2 tillhör fastigheten Frigg 1, som ägs av Stockholms stad och är upplåten med tomträtt till Botkyrkabyggen AB. Parkmarken tillhör fastigheten Hallunda 4:34 och är i kommunal ägo.

Direkt väster om planområdet finns fastigheterna Hallunda 4:14 och Frigg 6, som ägs av Stockholms stad och är upplåtna med tomträtt till Botkyrkabyggen AB. Fastigheten Frigg 3 som är en förskola och som ligger söder om planområdet ägs av Botkyrka kommun.

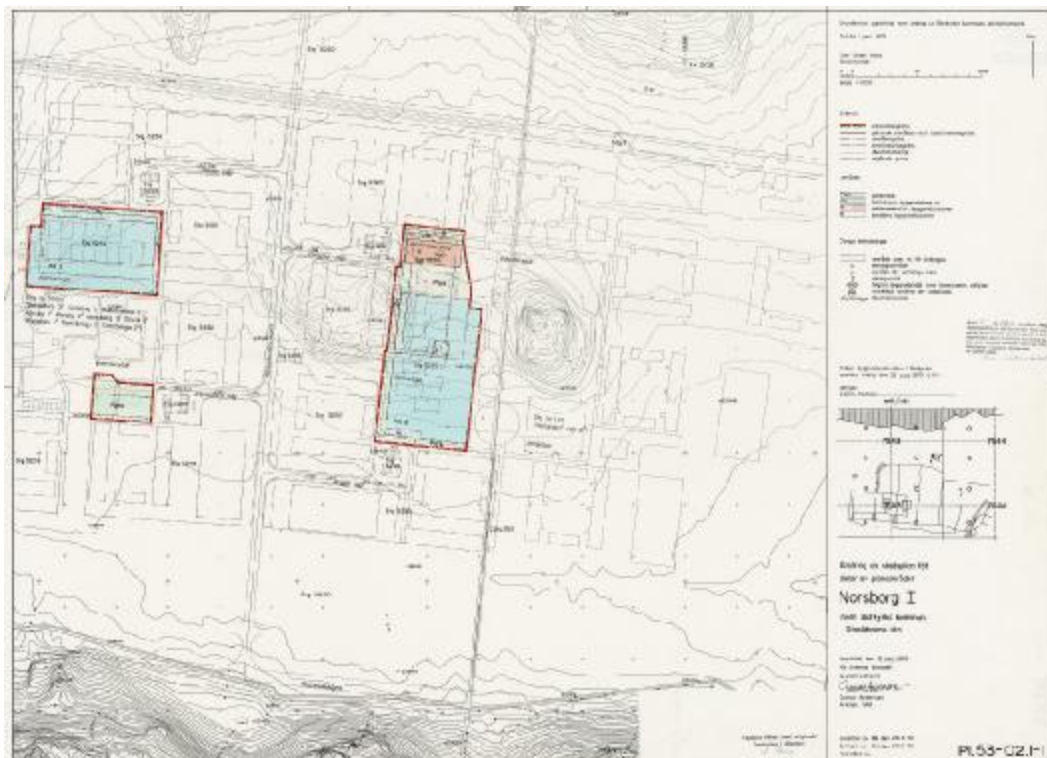
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

I den nya Översiktplanen för Botkyrka kommun, som antogs av kommunfullmäktige 2014-05-22 och laga kraft i juni 2014, är kommunens åsikter för de norra stadsdelarna som helhet att arbeta med förtätning och kompletteringsbebyggelse. I den står det att ”Vi vill bygga bostäder i redan befintliga områden, det vill säga förtäta. I första hand genom kompletteringsbebyggelse i kollektivtrafiknära lägen.”

Detaljplaner

För planområdet gäller ”Ändring av stadsplan för delar av planområdet Norsborg I”, som fastställdes av Länsstyrelsen i Stockholms län 26 januari 1971. Syftet med planändringen var att förstora området kring ”barnstugan” samt att lägga till ledningsområden. I samma veva tillkom Frigg 2 som närhetsservice. I tidigare plan tillhörde marken ”barnstugan”. Byggrätten inom fastigheten Frigg 2 tillåts på hela tomten. Den högsta tillåtna byggnadshöjd begränsas till +28,3 meter över nollplanet. Genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

Gällande detaljplan från 1971.

Planområdet avgränsas av ”Stadsplan för del av Norsborg I inom Botkyrka kommun i Stockholms län” (53-02-1), som fastställdes den 12 december 1969. Genomförandetiden har gått ut. Planen anger markanvändning för bostäder, förskola och park.

I väster gränsar planområdet till ”Detaljplan för delar av kv. Idun, Freja och Frigg i Norsborg”, laga kraft 1992-12-29 (53-18). Genomförandetiden har gått ut. Planen anger markanvändning för bostäder.

Fastighetsplaner

För området finns inte någon fastighetsplan.

Kommunala beslut

Kommunstyrelsen beviljade (2012-08-04 §126) positivt planbesked för rubricerad plan. Samtidigt gav Kommunstyrelsen samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att ändra detaljplanen. Samhällsbyggnadsnämnden beslutade (2013-06-03 §143) att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta förslag till detaljplan för Frigg 2 (54-55).

Behovsbedömning/Miljöbedömning

För detaljplaner ska kommunen göra en *behovsbedömning*, för att avgöra om en *miljöbedömning* ska göras eller inte. Resultatet av behovsbedömningen blir ett ställningstagande till om detaljplanens genomförande kan antas medföra en *betydande miljöpåverkan* eller inte.

Behovsbedömningen görs utifrån de kriterier som finns i bilaga 4 och, i förekommande fall, bilaga 2 till MKB-förordningen och enligt PBL 5:18. Kriterierna handlar bland annat om riskerna för människors hälsa eller för miljön, det berörda områdets sårbarhet på grund av till exempel överskridna miljökvalitetsnormer eller kulturarvet och påverkan på skyddad natur.

Sammanfattning av behovsbedömningen maj 2014

En del av planområdet är idag redan anspråktaget av en betongplatta från en tidigare byggnad. Betongytan och de omgivande gångvägarna och gräsyrtorna bedöms inte innehålla några betydande naturvärden. Naturvärden finns i Gullviveparken och kopplat till ekarna i omgivningen. Dessa naturvärden bedöms dock inte påverkas av detaljplanen. Den del av Gullviveparken som kommer att innefattas av den nya detaljplanen kommer även fortsättningsvis att vara planlagd som park.

Större delen av det dagvatten som kommer att uppkomma i planområdet bedöms vara rent dagvatten, t.ex. avrinningen från byggnadens tak. En mindre del av planområdet kommer att trafikeras av transporter till och från äldreboendet och den restaurang som också ska inrymmas i byggnaden. Dagvatten från trafikerade ytor (förorenat dagvatten) ska enligt kommunens dagvattenstrategi renas inom fastigheten innan det släpps vidare till dagvattennätet. Om kommunens dagvattenstrategi följs klarar man också de krav som ställs i föreskrifterna för vattenskyddsområdet och påverkan på Albysjön blir marginell. Planområdet ligger inom sekundär skyddszon för Östra Mälarens vattentäkter.

Från senare tids forskning är det känt att betydligt fler äldre personer än normalt dör under kraftiga värmeböljor. Dessa värmeböljor kan förväntas inträffa allt oftare i framtiden beroende på klimatförändringarna. Därför är det viktigt att äldreboendet utformas så att inomhusklimatet kommer att vara bra även under kraftiga och långa värmeböljor.

Detaljplanen bedöms främst påverka omgivningen genom att skugga närliggande bostadshus, främst två flerbostadshus norr om planområdet. Framför allt riskerar boenden på de lägre våningarna i denna byggnad att få begränsad tillgång till solljus i de fönster som vetter mot äldreboendet.

Med stöd av Botkyrka kommuns bullerkartläggning bedöms äldreboendet väl klara Naturvårdsverkets riktvärden för utomhusbuller från vägtrafik.

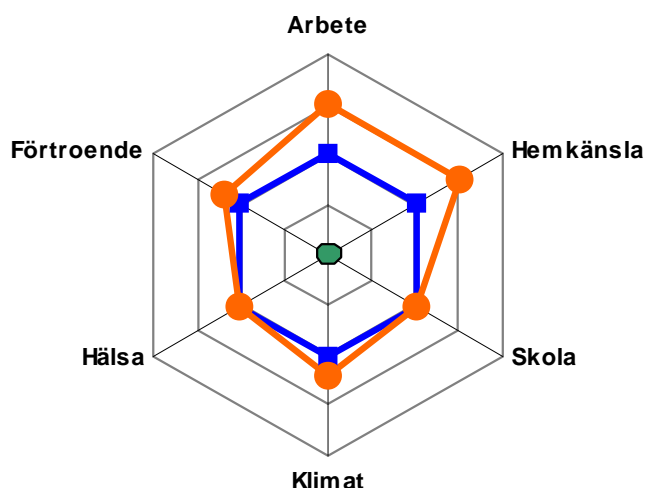
Fläktar som installeras på den nya byggnaden behöver utformas så att Naturvårdsverkets riktvärden för externt industribuller klaras för närboende och boende i det nya äldreboendet.

Eftersom avstånden mellan husen är begränsade är det viktigt att transport- och inlastningsmiljön vid den nya byggnaden utformas så att störningar inte uppstår för närboende och så att inte trafikfarliga situationer skapas.

Detaljplanen bedöms sammantaget inte ge upphov till betydande miljöpåverkan.

Ett hållbart Botkyrka

År 2004 skrev Botkyrka kommun under en europeisk deklARATION om hållbar utveckling, Ålborg+10-deklarationen. För att öppna hållbarutveckling har Botkyrka kommun tagit fram sex hållbarhetsutmaningar som ska vara vägledande i arbetet med planläggning av nya områden. Planarbetet kommer att ske med utgångspunkt från dessa sex utmaningar.

Bilden visar kommunens sex hållbarhetsutmaningar.

De sex hållbarhetsutmaningarna är:

1. Botkyrkaborna har arbete

Förslaget ger fler kommuninvånare arbete. Nya arbetstillfällen genereras vid själva planeringen och byggandet. På sikt ges även arbetstillfällen till den personal som arbetar här.

2. Botkyrkaborna känner sig hemma.

Äldre människor får chansen att byta till en mer anpassad bostad.

3. Botkyrka har de bästa skolorna.

Påverkas inte av denna plan.

4. Botkyrka bidrar inte med klimatförändringarna.

Kring platsen är redan infrastrukturen utbyggd. Parkeringsproblematiken löses på redan befintliga parkeringsytor.

5. Botkyrkaborna är friska och mår bra.

Ingen kommentar

6. Botkyrkaborna har förtroende för varandra och demokratin.

Detaljplanen kommer att prövas i en detaljplaneprocess där medborgaren har rätten att yttra sig.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Rättigheter

Uppgifter om inskrivningar saknas.

Geotekniska förhållanden

Den naturliga jordarten i planområdet är glacial finlera vilket inte är de bästa förutsättningarna för att bygga. Källare avrådes. Inför projektering ska en geoteknisk undersökning utföras som klarlägger förutsättningarna för ledningsdragningar och grundläggningsmetoder för byggnaden.

Radon

Området anses som lågrisk- normalriskområde för radon. Enligt Boverkets krav ska bostäder byggas radonskyddade på normalriskmark.

Markföroreningar

Marken i området är före detta åkermark och är inte förorenad.

Risk för skred och eller höga vattenstånd

Det råder ingen risk för skred, ras eller höga vattenstånd.

Fornlämningar

Det finns inga fornlämningar i området.

Störningar

Buller

De riktvärden som skall klaras för externt buller från väg- och järnvägstrafik vid nybyggnation av bostadsbebyggelse är:

- 30 dB(A) ekvivalent ljudnivå inomhus
- 45 dB(A) maximal ljudnivå inomhus nattetid
- 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå utomhus vid fasad
- 70 dB(A) maximal ljudnivå utomhus på uteplats

Enligt Botkyrka kommuns bullerkartläggning klarar de ekvivalenta ljudtrycksnivåerna riktvärden på 55 dB(A), men maxnivåerna överskrider riktvärden 70 dB(A) i den sydvästra delen av planområdet.

Bebyggelseområden

Bostäder

Detaljplaneområdet ligger i bostadsområdet Norsborg. Området byggdes i samband med miljonprogrammet på 70-talet och består framför allt av höghus i 8 våningar som är placerade två och två, parallellt med en servicebyggnad mellan. Gården som bildas mellan husen och servicebyggnaden används mest för lek.

Befintlig bostadsbebyggelse i åttavåningar.

Inom fastigheten Frigg 2 har tidigare funnits en servicebyggnad som brann ner och kvar finns bara den gjutna grunden.

Övrig bebyggelse

Den enda verksamheten i direkt anslutning till planen är förskolan Gullvivan söder om platsen där det bedrivs barnomsorgsverksamhet.

Arbetsplatser

I och med att ett äldreboende uppförs kommer nya arbetsplatser att ges till området.

Kommersiell service

Närmsta dagligvaruhandel finns i Hallunda centrum som ligger på avstånd om ca 600 meter från planområdet i sydöstlig riktning. Ett bra utbud av kommersiell service finns i Norsborgs centrum.

Offentlig service

Det finns en rad skolor och förskolor som ligger inom ett avstånd på 1 km; Blåklintsskolan, Vallmos, Karsbyskolan och Anemonen. Den närmaste förskolan, Gullvivan ligger precis söder om planområdet. Vårdcentral och apotek finns i Hallunda centrum på avstånd om ca 500 meter från området.

Äldreboende

Idag i norra Botkyrka finns det äldreboende i Alby Äng med 56 platser, 29 servicelägenheter i Hallunda (Tre källor) och ett nytt äldreboende med 50 platser i kv. Tornet 4.

Tillgänglighet

Planområdet är i princip helt plan.

Natur

Mark och vegetation

Fastigheten Frigg 2 utgörs av exploaterad mark. I direkt anslutning till fastigheten ligger Gullviveparken. Vegetation i parken i övrigt består av diverse växtlighet samt några stora vackra ekar. Inom planområdet direkt söder om fastigheten finns ett gräsmatta och flera olika träd. Det gröna är viktigt i området som i övrigt är hårt exploaterat.

Gullviveparken.

Lek och rekreation

Fastigheten Frigg 2 ligger invid en förskola. Intill fastigheten och förskolan finns en allmän gräsyta med en lekplats. Gullviveparken används av de boende i området för lek och rekreation. Väster om fastigheten inom Botkyrkabyggens kvartersmark finns ytterligare en lekplats men som dessvärre inte ser ut att användas så mycket.

Naturmiljö

Närmaste strövområdet för rekreation är Eriksbergsåsen samt vandringsled längs Mälaren.

Teknisk försörjning

Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik

Tillfart till området sker från Hundhamravägen via Brages väg.

Till och från området är det lätt att ta sig till fots eller med cykel. Kring platsen är det många gång-och cykelvägar med belysning. Det finns också några väl upptrampade stigar som tyder på att den är en plats som används och passeras av många dagligen. I den cykelplan som har tagits fram av Botkyrka kommun 2010 finns inget cykelstråk i direkt anslutning till området utpekat som Huvudcykelstråk och Huvudcykelstråk i blandtrafik.

Kollektivtrafik

Området ligger på gångavstånd till Hallunda tunnelbanestation och hållplatsen vid Hallunda centrum. Hållplatsen trafikeras av linjerna 702, 708, 151, 172, 191, 738. Närmaste busshållplats finns vid Borgvägen öster om planområdet som kan nås via en ca 260 m lång gångväg.

Bil- och cykelparkering, varumottagning, utfarter

Väster om fastigheten ligger en befintlig parkering, som tillhör Botkyrkabyggen AB. Parkeringen känns överdimensionerad och skulle kunna fungera som parkering även till personal och besökare till äldreboendet.

Vatten, avlopp och dagvatten

Vatten- och spillvattenledningar finns framdragna till fastigheten. Runt fastigheten ligger väl tilltagna dagvattenledningar i marken.

Utdrag ur kommunens kartdatabas.

Planområdets yta är flack och markens naturliga jordart är postglacial lera av okänt djup. På grund av de täta jordlagren är det svårt att infiltrera dagvatten i området. Via de dagvattenledningar som finns i området leds dagvattnet idag till en dagvattentunnel som i sin tur leder det orenat ut i Albysjön. Albysjön är klassad till otillfredsställande ekologisk status (Vattenmyndigheten, arbetsmaterial 2013) med anledning av växtplankton-näringsämnespåverkan. De allmänna förhållandena i Albysjön bedöms dock uppnå god status. Den kemiska statusen i Albysjön är klassad till god (Vattenmyndigheten, fastställd 2009).

Värme

Området kan anslutas till Södertorns fjärrvärmeledningar.

El

Möjlighet till elförsörjningens anslutningar finns sedan tidigare. Vattenfall har el-ledningar framtagna till fastigheten.

Avfall

Närmaste återvinningsstation för utsorterade förpackningar ligger inom Botkyrkabyggens mark väster om planområdet. Kommunens närmaste anläggning av återvinningsstation finns vid Iduns väg ca 200 meter från planområdet och Trädesvägen ca 150 meter bort. Närmaste SRV Återvinningscentral ligger vid Hallundavägen i Fittja.

FÖRÄNDRINGAR OCH KONSEKVENSER

Markägoförhållanden

Fastigheten Frigg 2 ägs av Stockholms stad och är upplåten med tomträtt till Startskottet 40513 AB. En del av marken norr om fastigheten Frigg 2 tillhör fastigheten Frigg 1, som ägs av Stockholms stad och är upplåten med tomträtt till Botkyrkabyggen AB. Markområdet tas med i detaljplanen för att släcka ut den gamla planen i denna del. Parkmarken tillhör fastigheten Hallunda 4:34 och är i kommunal ägo.

Direkt väster om planområdet finns fastigheterna Hallunda 4:14 och Frigg 6, som ägs av Stockholms stad och är upplåtna med tomträtt till Botkyrkabyggen AB. Fastigheten Frigg 3 som är en förskola och som ligger söder om planområdet ägs av Botkyrka kommun.

Fastighetsbildning

Genom fastighetsreglering med kommunens fastighet Hallunda 4:34 överförs parkmark till fastigheten Frigg 2, som enligt detaljplanen skall utgöra byggnadskvarter.

Rättigheter

Uppgifter om inskrivningar saknas.

Geotekniska förhållanden

Den naturliga jordarten i planområdet är glacial finlera vilket inte är de bästa förutsättningarna för att bygga. Källare avrådes. Inför projektering ska en geoteknisk undersökning utföras som klarlägger förutsättningarna för ledningsdragningar och grundläggningsmetoder för byggnaden.

Radon

Området anses som lågrisk- normalriskområde för radon. Enligt Boverkets krav ska bostäder byggas radonskyddade på normalriskmark.

Markföroreningar

Marken i området är före detta åkermark och är inte förorenad.

Störningar

Buller

Enligt Botkyrka kommuns bullerkartläggning bedöms äldreboendet väl klara Naturvårdsverkets riktvärden för utomhusbuller från vägtrafik.

Fläktar som installeras på den nya byggnaden behöver utformas så att Naturvårdsverkets riktvärden för externt industribuller klaras för närboende och boende i det nya äldreboendet.

Bebyggelseområden

Bostäder

Förslaget skapar möjlighet att uppföra en byggnad för äldre. Fastigheten ligger insprängd mellan stora ortogonalt liggande huskroppar om 8 våningar. Fastighetens långsidor är orienterade i nord-sydlig riktning och ligger som enda fastighet, bortsett från ett dagis, delvis inne i parkområdet. Fastighetens placering och ortogonala geometri pekar på en typologi som *både* ska vara urban men samtidigt också ett hus i en park. Dessa förutsättningar har resulterat i en byggnadskropp som bevarar områdets stadsplanemässiga överordnade struktur men söker tillföra området högre kvalitéer.

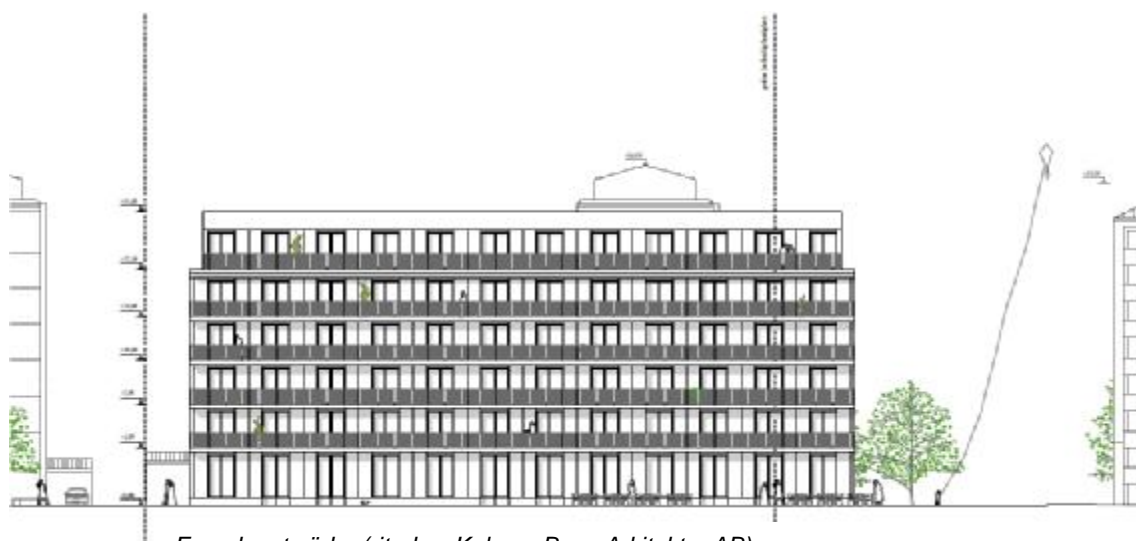
Fastigheten har idag en area på 1037 m² där byggnaden som brann ner upptog 662 m². I planförslaget utökas fastigheten något österut och söderut mot parkområdet och får en tomtyta på ca 1350 m². Den nya byggnaden är placerad i strikt väst-östlig riktning och upptar en yta på 890 m². Passagen om ca 10 meter mellan äldreboendet och befintligt bostadshuset som finns idag bevaras.

Situationsplan (ritad av Kolman Boye Arkitekter AB)

Ett äldreboende föreslås uppföras i ett 6-våningshus med indragen översta våning. Byggnaden är tänkt att uppföras i en massivträstomme och bekläs med lodräta bemålade element som spänner mellan bjälklagen och förtolkar den existerande bebyggelsen. De stora fönsterpartierna och balkongerna tillför kvalitéer till rummen invändigt. Samtidigt förmedlar de en öppenhet och en visuell kontakt mellan hus och park. Öppenheten bjuder både de boende och de förbipasserande på liv och rörelse.

Bottenvåningen består av restaurang, dagcenter och andra faciliteter för både boende, personal och gäster. Lokaler placerar sig utmed en långsgående loggia som går utmed husets södra fasad. En huvudentré är lagd i den västra änden av huset, mot parkeringen. De andra entréerna till olika faciliteter, restaurang etc. anläggs mot parken. De övriga våningarna innehåller äldreboende med tillhörande faciliteter. På den övre plan finns vinterträdgård samt en utomhusterrass i sydvänd läge. Taket föreslås vara sedumtak.

Fasad mot söder (ritad av Kolman Boye Arkitekter AB)

Vy från parken (ritad av Kolman Boye Arkitekter AB)

Förslaget innebär en hög byggnad på en liten fastighet. Höjden känns relevant då höghusen norr om platsen är åtta våningar. Den indragna översta våningen bryter höjden på huset och bidrar till att byggnadshöjden minskas både faktiskt och visuellt. Den högsta tillåtna byggnadshöjden begränsas till 23,0 meter.

Sektion av byggnaden (ritad av Kolman Boye Arkitekter AB)

Vy från entrésidan (ritad av Kolman Boye Arkitekter AB)

Vy av passagen mellan husen norr om fastigheten (ritad av Kolman Boye Arkitekter AB)

Invändig utformning

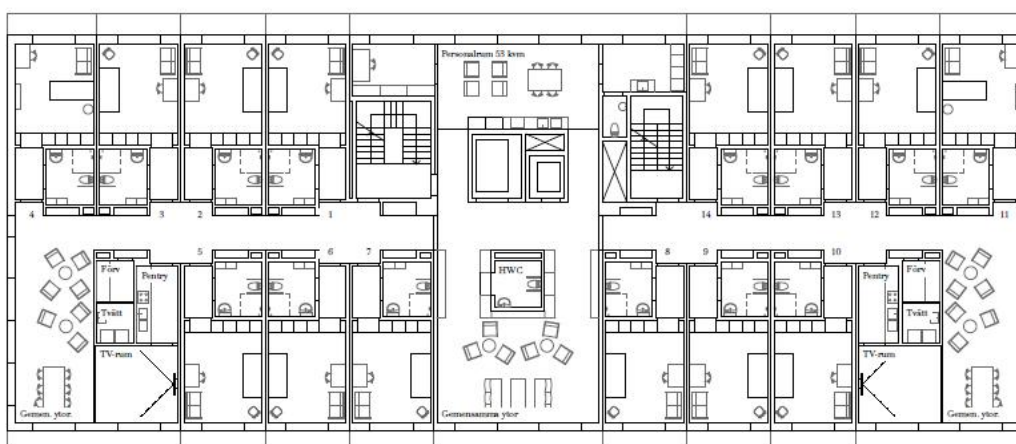
Äldreboendet kommer att bestå av åtta boendeavdelningar på fyra plan. På varje våningsplan planeras två boendeavdelningar. Varje avdelning rymmer 7 lägenheter och gemensamma samvaruutrymme samt pentry, lokaler för förvaring och tvätt. Storleken på lägenheterna ska vara minst ca 30 m².

Lägenheterna utgörs av hall, handikappanpassad toalett med dusch och ett rum som möjliggör möblering för både samvaro och vila och klädförvaring. Det nya huset uppförs med två hissar och samtliga lägenheter blir tillgängliga för funktionshindrade. Totalt planeras 56 lägenheter för äldre. Två lägenheter för personal och kontorslokaler föreslås byggas på övre plan ovanpå äldreboendet. Bottenvåningen inrymmer lokaler knutna till service och vård, inklusive dagcenter, restaurang med mathall och kök samt tekniska lokaler.

Entréplan (ritad av Kolman Boye Arkitekter AB)

Våningsplan (ritad av Kolman Boye Arkitekter AB)

Arbetsplatser

I och med att ett äldreboende uppförs kommer nya arbetsplatser att ges till området.

Service

Ett nytt äldreboende kommer att tillhöra området. En restaurang i bottenvåningen kommer att fungera inte bara för boende och personal utan också för boende i närområdena.

Tillgänglighet

Planområdet är i princip helt plant. Förutsättningar finns för att skapa bra tillgänglighet för boende med gånghjälpmedel, såsom rollator samt rullstol både utanför och inne i äldreboendet. Angöring till samtliga entréer är möjlig inom 10 meter. Alla entréer ska nås via tillgänglighetsanpassade vägar. En handikapparkering kan anordnas inom 10 m från huvudentrén vilket uppfyller krav på tillgänglighet. Tillgänglighetskraven enligt Boverkets byggregler, BBR inom byggnaden säkerställs i kommande bygglovhantering.

Närhet till tunnelbanestation och hållplatsen vid Hallunda centrum gynnar också både personal och de anhöriga som vill använda sig av kollektivtrafiken för att ta sig dit.

Säkerhet

Tillgänglighet för räddningstjänstens utryckningsfordon är tillgodosedd från Brages väg. Infartsvägar till området ska utföras så att rundkörning möjliggörs. Hinder på körbanan får inte förekomma. Uppställningsplatsen för räddningstjänstens fordon finns inte längre än 50 meter från byggnaden. Åtkomst för räddningstjänsten skall särskild redovisas i brandskyddsdokumentationen som krävs vid bygglov.

Solstudier

Miljömålet God bebyggd miljö anger att boendemiljön ska ha tillgång till solljus. Boverkets byggregler (BFS 2006:12) anger att i bostäder skall något rum eller någon avskiljbar del av rum där människor vistas mer än tillfälligt ha tillgång till direkt solljus (avsnitt 6:323). Därutöver finns idag inga rekommendationer.

En solstudie har genomförts av Kolman Boye Arkitekter AB daterad 2014-06-26. En solstudie har gjorts för att utreda förutsättningarna för det nya huset av äldreboende samt eventuell påverkan på omgivningen. Det nya huset placeras i sydlig ljust läge vid parken. De lägenheterna på sydsidan får goda solförhållanden hela året. Lägenheterna på norrsidan får tidig morgonsol

sommartid och begränsad tillgång till solljus under våren, hösten och vinter. Studien visar att äldreboendet kommer att ge en slagskugga på de omgivande bostadshusen. Vid sommarsolståndet påverkas de i norr liggande fastigheterna knappt av den nya byggnaden. Under höst- och vårdagjämning når skugga från den nya byggnaden de i norr liggande fastigheterna vid ca kl.10.00. När skuggan är som störst så berörs ca 1/3 av fastigheternas fasadytor. Eftermiddagssolen, även i perioden mellan 20 mars och framåt senvåren fortsätter att nå fastigheternas fasader ungefär på det sätt som situationen varit tidigare. Påverkan från den nya byggnaden kan sålunda sägas vara måttlig.

Under vintersolståndet solens totala uppetid är ca 6 timmar. Direkt solljus kan dock bara förväntas nå markytan mellan 09:45 – 14:15, dvs. under 5 timmar och 30 minuter. Under denna tid skymmer den föreslagna byggnaden delvis byggnaderna som är belägna norr om fastigheten. Eftersom solen står lågt under januari, så påverkas de befintliga byggnaderna även av de träd och byggnader som befinner ännu längre söder ut. Byggnaden skuggar sålunda fastigheterna, men i mindre omfattning.

Sommarsolståndet - 21 juni

21 juni kl.10.00 vy från öster

21 juni kl.10.00 vy från väster

21 juni kl.12.00 vy från öster

21 juni kl.12.00 vy från väster

21 juni kl.14.00 vy från öster

21 juni kl.14.00 vy från väster

21 juni kl.16.00 vy från öster

21 juni kl.16.00 vy från väster

Höst och vårdagsjämning - 20 mars/ 23 september

20 mars kl.10.00 vy från öster

20 mars kl.12.00 vy från öster

20 mars kl.14.00 vy från öster

20 mars kl.16.00 vy från öster

Natur

Mark och vegetation

Kring fastigheten finns det grönstruktur som är fin och värd att bevara. Äldreboendet kommer inte påverka det gröna, snarare utveckla det och öka tillgängligheten till det. Föreslås även att markplaneringsritning upprättas för de angränsande grönområdena. Det ska finnas möjlighet att promenera i direkt anslutning till äldreboendet.

De delarna av parkmarken, som tas i anspråk för exploatering, bedöms inte innehålla några betydande naturvärden. Naturvärden finns i Gullviveparken och kopplat till ekarna i omgivningen. Dessa naturvärden bedöms dock inte påverkas av detaljplanen. Den del av Gullviveparken kommer även fortsättningsvis att vara planlagd som park.

Lek och rekreation

Fastigheten ligger intill en förskola och Gullviveparken med en lekplats. Intill fastigheten och förskolan finns en allmän gräsyta samt en dunge med flera olika träd bland annat ekar.

Naturmiljö

Närmaste strövområde för rekreation är Eriksbergsåsen samt vandringsled längs Mälaren.

Teknisk försörjning

Gatunät, gång- cykel- och mopedtrafik

Tillfart till planområdet sker från Hundhamravägen via Brages väg. Befintlig korsningen har en bra standard. Infarten är dimensionerad för trafik till och från planområdet och är anpassad för både biltrafik och tyngre varuleveranser.

Angöring till äldreboendet föreslås ske på den västra sidan av byggnaden. Etableringen genererar biltrafik, dock inte av någon betydande ökning.

De gång- och cykelvägar som finns i området idag är välanvända, och ska bevaras. Det är många gående och cyklister som passerar parkområdet och den möjligheten kommer att finnas kvar vid exploatering.

Kollektivtrafik

Området ligger på gångavstånd till Hallunda tunnelbanestation och hållplatsen vid Hallunda centrum. Hållplatsen trafikeras av linjerna 702, 708, 151, 172, 191, 738. Närmaste busshållplats finns vid Borgvägen öster om planområdet som kan nås via en ca 260 m lång gångväg.

Bil- och cykelparkering, varumottagning, utfarter

Väster om fastigheten ligger en befintlig parkering, som tillhör Botkyrkabyggen AB. Parkeringen är överdimensionerad och tillräckligt stor för att personal och besökare till äldreboendet också ska kunna utnyttja den. Antal parkeringsplatser måste uppfylla p-normen för äldreboende. En besöksparkering för äldreboendet föreslås anordnas direkt väster om fastigheten. Där ligger en lekplats idag, som inte används och ser tom och ödslig ut. Ett nyttjanderättsavtal har tecknats 22 maj 2014 mellan Sjöängen Fastighets AB och Botkyrkabyggen AB om upplåtelse av mark för ca 10 stycken parkeringsplatser för personal av äldreboendet. Långsiktad avtal efterfrågas. Ytterligare ett avtal skall tecknas mellan Sjöängen Fastighets AB och Botkyrkabyggen AB angående anordning av besöksparkering vid entré av äldreboendet på fastigheten Hallunda 4:14.

Tillfarten är dimensionerad för både biltrafik och tyngre varuleveranser. Sophämtning, leverans till restaurang och service föreslås ske från byggnadens norra sida. Ingångar i samband med en restaurang ska dimensioneras så att utrymme ska finnas så att en mindre lastbil kan komma fram till byggnaden med leverans.

Cykelparkering planeras i anslutning till restaurangen.

Vatten, avlopp och dagvatten

Planen ligger inom verksamhetsområdet för kommunalt vatten och avlopp. Vatten- och spillvattenledningar ligger norr om och väster om fastigheten Frigg 2 och kan inte byggas över. Anslutningspunkt finns i den nordvästra delen av planområdet. Den nya byggnaden kommer att anslutas till det kommunala nätet som beräknas ha tillräcklig kapacitet.

VA-ledningar säkras med u-området i detaljplanen. Detaljplanen avser att det lämnas ett fritt område på ca 4 meter från ledningarna fram till norra fasaden och minst 3,3 meter fram till västra fasaden av byggnaden.

Planområdet ligger inom sekundär skyddszon för Östra Mälarens vattentäcker. Skyddszon har upprättats av länsstyrelsen för Stockholm med stöd av 7 kap 22§ miljöbalken. Det innebär att boende och verksamma inom området måste vara försiktiga med allt som kan förorena grundvattnet. Det handlar t ex om att använda växtbekämpningsmedel, att undvika andra typer av bekämpningsmedel och att inte tvätta bilen på tomt eller gata. Det innebär också att vägar och uppfarter inte får saltas utan tillstånd från kommunen. Skyddsområdet är till för att skydda vattnet till Norsborgs vattenverk som försörjer cirka 600 000 personer med dricksvatten.

Större delen av det dagvatten som kommer att uppkomma i planområdet bedöms vara rent dagvatten, t.ex. avrinningen från byggnadens tak. En mindre del av planområdet kommer att trafikerats av transporter till och från äldreboendet och den restaurang som också ska inrymmas i byggnaden. Dagvatten från trafikerade ytor (förorenat dagvatten) ska enligt kommunens dagvattenstrategi rensas inom fastigheten innan det släpps vidare till dagvattennätet. Om kommunens dagvattenstrategi följs klarar man också de krav som ställs i föreskrifterna för vattenskyddsområdet och påverkan på Albysjön blir marginell.

Vid exploatering av området måste dagvattenledningen som löper öster och söder om fastigheten bytas ut på exploatörens bekostnad. Det är önskvärt att sedumtak tillämpas. Det kan minska kostnader för dagvattenhantering.

Värme

Området kommer att anslutas till Södertorns fjärrvärmeledningar.

EI

Möjlighet till elförsörjningens anslutningar finns sedan tidigare. Vattenfall har el-ledningar framtagna till fastigheten. Vattenfalls markförlagda kablar får inte byggas över och måste uppfylla det säkerhetsavstånd som framgår av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter ELSÄK-FS 2005:1. Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras.

Avfall

Ett utrymme för sophantering och sopsortering reserveras i husets bottenvåning. Avhämtning av avfall ska ske vid husets ingång på norra sidan.

Närmaste återvinningsstation för utsorterade förpackningar ligger inom parkeringsytan på Botkyrkabyggens mark väster om planområdet. Närmaste kommunens anläggning av återvinningsstation finns vid Iduns väg ca 200 meter från planområdet och Trädesvägen ca 150 meter bort. Närmaste SRV Återvinningscentral ligger vid Hallundavägen i Fittja.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR**Preliminär tidplan**

SBN beslut om planuppdrag	2013-06-03
Framtagande av handlingar	2014
Beslut om samråd SBN	2014-08-26
Beslut om granskning SBN	oktober 2014
Beslut om godkännande SBN	december 2014
Beslut om antagande KS	januari 2015
Antagande av plan KF	februari 2015

Laga kraft

ca 4 veckor efter KF beslut om antagande om ej överklagande sker

Genomförandetid

Genomförandetiden går ut fem (5) år efter det att planen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap

Botkyrka kommun är huvudman för allmänplats inom planområdet. Allmän plats utgörs av gång-och cykelvägar inom parkmark.

Kommunen är huvudman för allmänna vatten-, spillvatten- och dagvattenledningar.

Avtal

Gällande plankostnadsavtal mellan kommunen och exploatören utgör grunden för pågående detaljplanearbete.

Följande avtal ska träffas innan detaljplanens genomförande:

Exploateringsavtal skall upprättas mellan kommunen och exploatören. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning, tidpunkt för färdigställande av erforderliga åtgärder, avstående av mark och övriga förekommande exploateringsfrågor.

Ytterligare ett avtal skall tecknas mellan Sjöängen Fastighets AB och Botkyrkabyggen AB angående anordning av besöksparkering för äldreboendet på fastigheten Hallunda 4:14.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Charlotte Rickardsson

Marina Pavlova

Sigvard Andersson

Gruppchef planverksamheten

Planarkitekt

Mark- & exploateringsingenjör